

הסדרי טיעון והסדרים על דיון מקוצר

אורן גזל*

באחת משיחותי הארוכות עם דיויד, על ארוחת צהריים בקפה הנרייטה בתל אביב, דיברנו על מאמר שכתבתי לכתב העת **משפטים**¹. המאמר עוסק בחשש להרשעת חפים בהסדרי טיעון. כמו רבים אחרים הכותבים על ההליך הפלילי, ניתחתי את הבעיה בצל המחשבה על נאשמים בעבירות רצה, אונס או שוד. דיויד, חד כתמיד, הפנה את תשומת ליבי לבעיית החף דווקא באותם תיקים הנעלמים מן העין, בעבירות קלות בבית משפט השלום. כולם מתרכזים תמיד בעבירות החמורות, הוא אמר, אולם שיעור הטעויות בעבירות הקלות צפוי להיות גבוה בהרבה. התאמתי את המאמר להערות אלו ולהערות מעולות רבות אחרות של דיויד, אך עדיין לא הייתי משוכנע שהבעיה שהעלה באה על פתרונה. בפסקאות הקרובות אנסה לפרוש, בקווים ראשוניים, הצעה אחרת להתמודדות עם בעיה זו. לצערי, הצעה זו לא זכתה לעבור תחת מסננת הרעיונות הטובה ביותר שהייתה לי לכל רעיון בתחום הפלילי, כשדיויד היה איתנו.

ההליך כעונש

בבתי משפט השלום נדונים אלפי תיקים בעבירות קלות יחסית. סכסוכים בין שכנים מתויגים בכתבי אישום כהיזק בדרך או לרכוש או כתקיפה, מחלוקות מסחריות מבססות אישום בזיוף או במרמה ותגובה נמהרת כלפי שוטר מובילה לאישום בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הקושי בתיקים אלו הוא שאיש אינו משקיע בהם את הזמן ואת המשאבים הנדרשים כדי לקיים את הבטחת המשפט הפלילי להרשיע רק את מי שאשמתו מוכחת מעבר לספק סביר. המשטרה מקיימת את החקירה כמו על פי תפריט, בעיקר באמצעות תשאול האנשים הנוגעים בדבר. פעמים רבות החקירה מסתכמת בתשאול הנאשם והמתלונן. התביעה המשטרית פועלת, תחת לחץ התיקים, בשיטת הסרט הנע². ההחלטה על הגשת כתב אישום נעשית על ידי תובע בודד כמעט בלא פיקוח, בלא בחינה מעמיקה אם הראיות אכן מספקות להרשעה ובלא רישום נימוקים³. ביום הדיון, מגיע תובע אחר להקראה והוא מעוניין בעיקר בסיום מהיר של ההליך. במקרים רבים הוא משכנע את הנאשם להודות משום שהעונש הצפוי לו, אם יודה, אינו חמור והוא נותן לו אינדיקציה באשר לעונש זה. במרבית המקרים העונש אינו כולל מאסר בפועל, והקנס הצפוי, אם צפוי, אינו גבוה. במקרים כאלו לנאשם כמה סיבות להסכים להודות, אף אם העונש המוצע דומה לעונש הצפוי לו אם יורשע לאחר שמיעת ראיות. ראשית, התמודדות עם כתב אישום תלוי ועומד, הכנה לשיבוט וניהול הגנה בהליך פלילי מטילים על הנאשם מתח וכרוכים בחוסר ודאות רבה. הצעת התובע מבטיחה לנאשם פתח מילוט לסיים את ההליך במהירות במחיר הנראה, במבט ראשון, נמוך. שנית, הנאשם אינו יודע כיצד להתגונן בהליך. ההליך הפלילי הוא הליך סבוך אשר התמודדות במסגרתו מחייבת מומחיות. הנאשם, שאינו בקיא בכללי ההליך, רואה בפניו תובע בעל הכשרה משפטית וניסיון, המקרין בטחון וסמכות, והוא מתקשה להאמין כי ביכולתו להתמודד עמו. אין מדובר בחשש בלתי מבוסס. ההליך הפלילי אכן מחייב ידע ומומחיות. הנאשם אינו יודע תמיד מהי המשמעות המשפטית של העבירות בכתב האישום, מתי מותר לו לעיין בראיות, כיצד לעשות בהן שימוש, מה עליו לשאול את העדים ועוד. שלישית, ניהול ההליך הפלילי מחייבת את הנאשם להתייצב בבית המשפט כמה פעמים, לעתים על חשבון יום עבודה, להשקיע מאמצים בהשגת הראיות, בהכנת העדויות וכדומה. פעמים רבות עלויות אלו גדולות מעלות הנשיאה בעונש המוצע על ידי התובע. הנאשם חסר הניסיון גם אינו יכול לדעת כי העונש הצפוי לו בתום ההליך אינו חמור משמעותית (אם בכלל) ממה שהתובע מבטיח לבקש אם הוא יודה. כמובן שסניגור יכול היה לפתור חלק גדול מהקשיים האמורים, אולם במרבית המקרים הנאשם אינו זכאי לסניגור ציבורי⁴,

* Humphrey faculty Fellow, בפקולטה למשפטים באוניברסיטת מישיגן; מרצה, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת חיפה. תודה ללימור זר-גוטמן, ליואב ספיר ולשרון רינגר על הערותיהן המועילות.

¹ "הסדרי טיעון ובעיית החף", יפורסם ב**משפטים** לה(1).

² מפכ"ל המשטרה ציין באוקטובר 1993 כי העומס המוטל על יחידות התביעה המשטרית הופך את את ההופעה בבית המשפט "למעין סרט נע חפוז ורדוד" (דוח מבקר המדינה, **דוח שנתי מס' 251** (תשס"א), 386).

³ ראו שם, בעמ' 367. משיחה שקיימתי לצורך מחקר אחר עם אחת מראשי לשכת תביעות עולה כי בממוצע מקצה תובע 15 דקות לקריאת תיק ולהכנת כתב אישום. ראו אורן גזל, **ענישה בהסכמה – חלופות להליכי משפט בפלילים** (חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, 2002), 46.

⁴ ראו סעיף 3 לצו הסניגוריה הציבורית (ייצוג נאשמים מחוסרי אמצעים), התשנ"ו-1996 הקובע כי נאשם מחוסר אמצעים אינו זכאי לייצוג אלא בעבירה שדינה 5 שנות מאסר ומעלה. נאשם שאינו מחוסר אמצעים זכאי לסניגור רק אם הואשם בבית משפט מחוזי בעבירה עשר שנות מאסר ומעלה. ראו סעיף 15(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. לעניין מינוי מיוחד של סניגור בהליכים בפני שופט מוקד ראו להלן הערה 14.

ועלות שכר הטירחה של סניגור פרטי נראית גבוהה בלא כל פרופורציה לעלות הנשיאה בעונש הצפוי. במלים אחרות, בעבירות אלו, ההליך עצמו הוא העונש האמיתי, והדרך להימלט מעונש זה היא להתפשר עם התביעה ולהודות⁵. כך קורה שהנאשם מגיע למסקנה, לרוב אף למסקנה מוצדקת, שעדיף לו להודות, גם אם סניגור שקדן יכול היה להביא לזיכויו. ההליך כולו מסתיים בהרשעה בלא שאיש ביחידת החקירות, בתביעה או בבית המשפט, בדק לעומק אם קיים ספק סביר. החשש להרשעת חף בנסיבות אלו הוא חשש ממשי. סכסוך בין שכנים או בני זוג יסתיים פעמים רבות בהרשעה בלא שאיש בחן אם עומדת לנאשם הגנה עצמית, סוגיה אשר פעמים רבות אינה פשוטה משפטית⁶. תלונה של שוטר על הפרעה במילוי תפקידו או תקיפה יכולה גם היא להיות בלתי מבוססת, משום שלא היה בסיס משפטי להוראות שנתן השוטר, לעיכוב או למעצר שנגדם פעל הנאשם⁷. בכל המקרים האלו ובמקרים רבים אחרים רק בירור משפטי יכול להוביל למסקנה כי הנאשם אכן ביצע עבירה, ובירור כזה לא נערך.

נזקי ההרשעות המוטעות

לכאורה, משמדובר בעבירות קלות, התופעה אינה חמורה. ניתן לטעון כי אם הנאשמים אינם מעוניינים להשקיע את כל מרצם וכספם כדי להתגונן, הרי שהרשעת חף בעבירות האמורות אינה כה נוראה. אולם לחברה יש אינטרס להבטיח שההליך הפלילי יהא אמין ושהרשעה פלילית אכן תטיל סטיגמה רק כאשר בוצעה עבירה, גם אם מבחינת הנאשם מתן יד להרשעתו הוא הרע במיעוטו. זאת ועוד, כיוון שנאשמים רבים מורשעים בקלות למרות שאשמתם מוטלת בספק, לתביעה אין אינטרס לשכלל את מנגנון סינון התיקים. בהיעדר בירור שיפוטי של האישומים, התביעה מצליחה להביא להרשעה גם בלא להקפיד על סינון קפדני של תיקים לפני הגשת כתב אישום⁸. כך שלהחלטת הנאשמים שלא להתגונן היום השפעה על שיעור החפים שיואשמו ויורשעו מחר.

הגנת דינויות נוספות ונזקן

בדרך כלל, הפתרון המוצע לבעיית החפים הוא שכלול ההליך. כך, למשל, יש המציעים לאסור על הסדרי טיעון ולהקפיד על כללים דינויים שונים כדי להבטיח בדיקה מעמיקה של כל מקרה ומקרה. אולם בעבירות קלות, שכלול ההליך אינו הפתרון אלא הבעיה. איש, כולל הנאשמים, אינו מעוניין בקיום הליך משפטי ארוך ומקיף לבירור האישומים, נוכח ההשלכות הקלות יחסית של הרשעה מוטעית. ככל שההליך יהיה ארוך ומסורבל יותר, כך יתחזקו התמריצים לנאשמים לסיים את ההליך בלא בירור שיפוטי, באמצעות הודאה. לפיכך, הפתרון חייב להיות הפוך – פישוט ההליך. יש לשאוף לפרוצדורה שהנאשם יבין, ואשר תבטיח לו הכרעה מהירה. ניתן להשיג תוצאה זו באמצעות הסדרים על דיון מקוצר.

הסדרים על דיון מקוצר

הסדר על דיון מקוצר, כמו הסדר טיעון, מבוסס על הסכמה בין הצדדים. אולם במקום הסכמת הנאשם להודות, הנאשם מסכים להסרת המגבלות הפרוצדורליות העומדות בפני בירור עובדות שיפוטי⁹. לפיכך, במקום לעודד הודאות, על בית המשפט לעודד את הצדדים להסכים להכרעה על בסיס חומר הראיות הכתוב. אם תהא הסכמה כזו, יועבר לבית המשפט מלוא חומר החקירה. לאחר שהשופט יעיין בחומר, הוא ישמע את הנאשם וישאל אותו שאלות נוספות. ברוב המקרים, ניתן יהיה להסתפק בשלב זה לצורך קביעת האחריות. אם השופט

⁵ ראו: Malcolm Feeley, *The Process is the Punishment* (New York, 1979), 181-189.

⁶ ראו, למשל, אלי אשכנזי, "פרקליטת מחוז הצפון הנחתה לברר מקרי אלימות בין בני זוג, לפני הגשת כתבי אישום הדדיים", **הארץ** (11.1.2005).
⁷ נאשמים בעבירות מסוג זה שבוצעו על רקע פוליטי נאבקים פעמים רבות נגד האישומים וזוכים לייצוג משפטי טוב. התוצאה היא שבמקרים אלו זיכויים הם תופעה נפוצה בהרבה. לכמה דוגמאות ראו ת"פ (י-ם) 3701/00 **מדינת ישראל נ' מרזל**; ת"פ (י-ם) 1463/99 **מדינת ישראל נ' פדרמן**; ת"פ (י-ם) 2589/89 **מדינת ישראל נ' בן גביר**. במהלך כתיבת הערה זו ניתן פסק הדין בבג"ץ 266/05 פילנט נ' סגן הפרקליט הצבאי (מיום 12.1.05) במסגרתו בוטלה הרשעה בדיון משמעתי של חייל שהפריע לפינוי מאחז בלתי חוקי בעיקר מכיוון שקצין השיפוט לא נימק את ההרשעה ושלא היה ברור אם הקצין הסתמך על עדויות שגבתה קצינה בודקת בלא שחקר בעצמו בראיות (ראו פסקה 7 לפסק דינו של השופט לוי). מי שמכיר את מערכת השיפוט המשמעתי בצה"ל יודע כי מעטים (אם בכלל) המקרים שקצין שיפוט חוקר עדים ומעטים עוד יותר המקרים שבהם הוא מנמק אופן שקילת העדויות. עם זאת, אף שיש בסיס להניח שאלפי הליכים משמעתיים לקו בפגמים דומים, היה צורך בחייל המלווה בסיוע משפטי ותמריצים אידאולוגיים כדי להביא את בג"ץ לבטל הליך כזה. ראו גם ת"פ (י-ם) 2735/03 **מדינת ישראל נ' פיטחודה**, שם החליט בית המשפט למנות לנאשמים סניגור מששמע את טענותיהם, ובתום ההליך זוכו הנאשמים מעבירות של תקיפת שוטר והפרעה לשוטר.

⁸ ראו גזל, לעיל הערה 1. לריבוי הטעויות של התביעה המשטרית בהחלטות על הגשת כתבי אישום ראו גם דוח מבקר המדינה, לעיל הערה 2, בעמ' 367.

⁹ השו: Stephen j. Schulhofer, "Is Plea Bargaining Inevitable?", 97 *Harv. L. Rev.* (1984) 1037, המציע להחליף את הסדרי הטיעון בארצות הברית בהסדרים דינויים שיאפשרו משפט בלא מושבעים.

סבור שיש צורך בבירור נוסף, ניתן יהיה לזמן עדים נוספים. בתום הליך קצר יחסית, שבמרבית המקרים יסתיים בישיבה הראשונה, ניתן יהיה להכריע את הדין¹⁰.

יתרונן של הדיון המקוצר על פני הסדר טיעון הוא משמעותי. בהליך זה זוכה הנאשם לשימוע ולבחינה של הראיות¹¹. טענותיו נשמעות על ידי שופט שאינו מעורב בחקירה או בתביעה, המוסמך לבחון את הבסיס העובדתי והמשפטי של כתב האישום. בדרך זו, הלחץ על הנאשם להודות באשמה יקטן משמעותית. הנאשם לא יחשוש עוד שהצגת עמדתו תכפה משפט ארוך, תובעני ויקר שכלליו אינם בהירים לו. הוא יוכל להציג את גירסתו, בשפתו ובצורה בלתי אמצעית. גם בית המשפט עשוי להעדיף הסדרים כאלו. בניגוד להסדרי טיעון, דיונים מקוצרים מחזירים לבית המשפט את השליטה על ההליך הפלילי, מאפשרים לו לקבל את התמונה העובדתית המלאה ולפסוק בלא צורך להסתמך על התביעה. ניתן לטעון כי ההליך יגדיל את העומס המוטל על בית המשפט, שכן הסדר טיעון מחייב פחות זמן שיפוטי מדיון מקוצר. אולם אין להפריז בחומרת הנטל שההליך יטיל. ראשית, רבים מהנאשמים יודו גם כאשר יוצע להם הליך של דיון מקוצר, שכן העובדות המגבשות את אחריותם כמעט שאינן שנויות במחלוקת. לפיכך רק בחלק מהמקרים המסתיימים כיום בהודאה יתקיים דיון מקוצר. שנית, גם כשהנאשם מודה בית המשפט צריך לקיים בירור עובדתי קצר לשם קביעת העונש. אמנם הדיון המקוצר מחייב בירור מעט יותר מעמיק, אולם עיקר משמעותו היא הקדמת הבירור המתקיים גם כיום לשלב הקודם להרשעה. שלישית, האפשרות לבחור בדיון מקוצר עשויה לקסום גם לנאשמים אשר כיום בוחרים לקיים הליך משפטי מלא. אם הדיון המקוצר ייתפס על ידי נאשמים כהוגן, יבחרו בו לא רק חלק מאלו שמודים כיום, אלא גם חלק מאלו שכופרים כיום. במקרים אלו יחסכו משאבים רבים המוקדשים לניהול משפטיים. לפיכך, ייתכן שאימוץ ההליך המוצע יקל על עומס העבודה. בנסיבות אלו, השינוי הצפוי בעומס אינו יכול להצדיק ויתור על ההליך שיכול להקטין משמעותית את החשש להרשעת חפים.

כמובן שההליך תלוי בהסכמת הצדדים. נאשמים המעוניינים בבירור אדברסרי מלא יהיו זכאים לבירור כזה. אולם נאשמים רבים יעדיפו לקיים הליך מקוצר זה, כאשר האלטרנטיבה הממשית היחידה העומדת בפניהם היא להודות. הנחיה מתאימה של בית המשפט או ראשי התביעה יכולה להבטיח שגם התובעים ימליצו לנאשמים על הליך מעין זה במקום לעודדם להודות.

דיון מקוצר ושופטי מוקד

הליכים מקוצרים קיימים גם כיום. בשנים האחרונות התפתחה בבתי משפט השלום פרקטיקה של הסדרי טיעון בתיווך של "שופט מוקד"¹². בהליך זה מנסה שופט להביא את הצדדים להסכמה על הרשעה בלא שמיעת ראיות. ההליך נערך בהסכמת הצדדים, כאשר לנאשם ממונה סניגור לצורך ההליך בלבד, ואם ההליך נכשל מועבר התיק להתדיינות רגילה בפני שופט אחר. כמו ההסדר על דיון מקוצר, גם ההליך בפני שופט מוקד מבטיח סיום מהיר ופשוט של מרבית המשפטים. אולם שופט מוקד לא נועד להבטיח שחפים לא יודו באשמה. המטרה המוצהרת של ההליך בפני שופט מוקד היא לפשר בין הצדדים ולהביא לסיום מהיר של ההתדיינות¹³. עקב כך, שופט המוקד מתמקדים בעמדות הצדדים ולא בבחינת העובדות. בחלק מבתי המשפט שופטי המוקד לא מעיינים בתיק הראיות כלל, ולעתים הנאשם אינו מתבקש למסור את גירסתו. למעשה, ההליך בפני שופט מוקד רק מחמיר את החשש להרשעת חפים שכן כעת, בנוסף לתובע, גם השופט פועל לעודד נאשמים להודות מוקדם ככל האפשר, בלא לבחון את הראיות. מאפיינים אלו מלמדים כי הליך זה נועד לסייע לצדדים להגיע להסכמה על הסדר טיעון, והוא כלל אינו מבטיח בירור עובדתי של האשמה הדרוש לצורך הגנה על החף.

¹⁰ הליך זה דומה במידה מסוימת להליכים המקובלים בחלק ממדינות יבשת אירופה. השוואה מרדכי קרמיניצר, "התאמת ההליך הפלילי למטרה של גילוי האמת, או האם לא הגיעה העת לסיים את עונת המשחקים", **משפטים** יז 475.

¹¹ בחלק ממערכות המשפט בארצות הברית נדרש בית המשפט לבדוק כי יש בסיס עובדתי להודאה לפני קבלתה. ראו, למשל: Fed. R. Crim. P. 11(f). אך בהיעדר כללים לעריכת בדיקה זו האפקטיביות שלה מוגבלת. ראו: Wayne R. LaFave, Jerold H. Israel & Nancy J. King, *Criminal Procedure* (v. 5, 2nd ed., St. Paul, Minn., 1999), § 21.4 (f). ההליך המוצע כאן שונה מבדיקת הבסיס העובדתי של ההודאה כמקובל בארצות הברית. ראשית, בהליך זה השופט יחויב לעיין בחומר הראיות ולחקור את הנאשם, בעוד שבארצות הברית ניתן לאשר את ההודאה באמצעים אחרים (למשל, תשאול התובע). שנית, וחשוב מכך, בהליך המוצע כאן הבדיקה נערכת גם אם הנאשם כופר בעובדות.

¹² לתיאור ההליך ראו גדל, לעיל הערה 3, בעמ' 255; אליהו מצא, "שופטי מוקד" לקידום תיקים פליליים והסדרי טיעון" (מכתב לנשיא אהרן ברק מיום 1.4.01); תזכיר הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון - דיון מקדמי), התשס"ד-2003.

¹³ ראו דברי מנהל הנהלת בתי המשפט, השופט דן ארבל, בדיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 15.12.02 שהגדיר את מטרת ההליך "והשופט מנסה להביא את הצדדים באותם תיקים לעסקאות טיעון על-מנת לחסוך את הצורך בניהול משפטים, מן גישור פלילי, נניח". ראו גם דוח הביניים של הוועדה לסדר דין פלילי בראשות השופט אליהו מצא, לעיל הערה 12, שהגדיר את ההליכים השונים של שופטי מוקד כ"שיטות של קיצור-דרך, שתבאנה לסיום רובם הגדול של התיקים הללו בהסדרי-טיעון".

מטרת הדיון המקוצר שונה. בהליך זה בית המשפט כלל לא ינסה להשיג הודאה אלא, בהסכמת הנאשם, יברר את העובדות תוך הסתמכות על הראיות שנאספו בתיק החקירה שייחשף בפניו ועל עדותו של הנאשם. אם יהיה צורך יורשה כמובן בית המשפט, מיוזמתו או לבקשת הצדדים, לזמן עדים אחרים או ראיות אחרות. אולם ברוב המקרים הוא יכריע על בסיס הבירור העובדתי הקצר שיערך. גם כאשר השופט יחליט לשמוע עד נוסף, ההליך יהיה יעיל יחסית כיוון שהנאשם יחקר ראשון וגדר המחלוקת תובהר כבר בתחילתו. מדובר למעשה במעין הליך אינקוויזטורי פשוט הנערך בהסכמת הנאשם אשר בסופו יכול בית המשפט להרשיע את הנאשם או לזכותו.

יישום

לצורך קיום ההליך אין צורך בשינויי חקיקה. אותן הוראות המשמשות כיום לביסוס ההליך בפני שופטי המוקד, יכולות לבסס את ההליך המוצע כאן. זאת ועוד, יישום ההוראות לצורך קיום ההליך המוצע כאן יפתור את אחד הקשיים המרכזיים הטמונים בפרקטיקה של שופטי המוקד. על פי הוראות אלו והפרקטיקה שהתפתחה בעקבות, מוזמן סניגור ציבורי ליום הדיונים בפני שופט המוקד¹⁴. הסניגור אמנם ממונה לכל הנאשמים בלא קשר לחומרת העבירה ולמצבו הכלכלי, אולם מינויו מתבטל אם הצדדים לא מגיעים להסדר. בדרך זו זוכה נאשם המסכים להודות לסניגור אשר מסייע לו בהתדיינות להסדר טיעון וטוען עבורו לעונש. מנגד, נאשם אשר מסרב להודות נאלץ להגן על עצמו הן בשלב בירור האשמה והן בשלב גזירת הדין. מצב זה מתמרץ את הנאשמים להודות, ולכן עלול לעודד הרשעת חפים. יישום הוראות הסעיף על הסדרים לדיון מקוצר יאפשר לנאשמים להתגונן מפני האישומים בלא לאבד את זכותם לסניגור. הנאשמים יזכו לסניגור הציבורי כשיוותרו על זכותם להליך אדוורסרי אך הם לא יידרשו לוותר על זכותם להתגונן מפני האישומים, כפי שקורה כיום. הלחץ להודות, שמופעל כיום על הנאשם בעקבות הוראת הייצוג המותנה, ייעלם, ונאשם חף יוכל לזכות לבירור טענותיו בלא להפסיד את זכותו לייצוג.

במצב זה, כל שנדרש הוא שראשי התביעה ינחו את התובעים, ונשיאי בתי המשפט ינחו את השופטים, להציע לנאשמים להסכים לדיון מקוצר עוד קודם להקראה, במקום לעודדם להסכים להסדר טיעון. באמצעות הנחיות מתאימות כאלו ניתן לצמצם את החשש של הרשעות מוטעות בעבירות קלות.

¹⁴ סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 קובע כי "לאחר תחילת המשפט ובכל שלב של הדיון, רשאי בית המשפט - אם הנאשם מיוצג על ידי סניגור - לזמן את הנאשם וסניגורו ואת התובע כדי לברר הסכמתם לשאלות שבעובדה ולקבילות מסמכים ומוציגים, לרבות הגשתם לא באמצעות עדים". כיוון שקיום ההליך מותנה בנוכחות סניגור הוסיפה הכנסת לחוק הסניגוריה הציבורית את סעיף 18(א)(12) הקובע כי נאשם שהוזמן להקראה "במסגרת ישיבת בית משפט שבה רוכזו דיונים לשם קיום הליך כאמור, והדיון לגבי אותו נאשם מתנהל באופן שקיים סיכוי סביר למתן פסק דין באותו יום במועד נוסף שקבע בית המשפט לשם כך, לרבות לשם קביעת העונש" זכאי לייצוג בהליך זה. בהסתמך על הוראה זו ממנה הסניגוריה הציבורית סניגור לנאשמים בימי הקראות. הוראות אלו יכולות להוות הסמכה גם למינוי סניגור ובירור מהיר של האשמה בהליך המוצע כאן. יצוין כי בפני בית המשפט העליון תלויה ועומדת עתירה התוקפת את הסתמכות הרשויות על הוראות אלו לצורך קיום ההליך בפני שופט מוקד (בג"ץ 5015/03 לשכת עורכי הדין בישראל נ' שר המשפטים). אחת הטענות העיקריות נגד ההליך קובלת על שהנאשם מקבל סניגור אשר מינויו מותנה למעשה בהודאת הנאשם, ובדרך זו נוצר עליו לחץ להודות.